

Het geluk van Kazachstan

Door Jan Ruigrok

In het weekend nadat Liverpool de Premier League wint, lees ik in *Coachlink Magazine* dat David de Kock Nederland het gelukkigste land van de wereld wil maken. Goede coaches doen mensen en zelfs landen boven zichzelf uitstijgen. 'Voor ons geldt toegewijde specifieke teamtraining in de hoogste versnelling, elke dag weer. Elke minuut van de training moet raak zijn. Daarop bereid ik iedere sessie voor. We zijn zo groot als onze ambitie en ons harde werken', zegt assistent trainer Pepijn Linders in de Volkskrant.

Prestatiecoaches vertalen hun ambities in concrete doelen: 'Nederland, het gelukkigste land van de wereld' bijvoorbeeld. Ze formuleren die doelen, gaan er op af, bereiken ze, vinken ze af, vieren hun successen en stevenen af op het volgende doel. David zegt dat hij ten diepste gelooft dat de wereld mooier wordt als mensen beter begeleid worden. Dat is waaraan hij wil werken.

Doelgerichte coaches leveren ook een bijdrage aan mijn levensgeluk en daar ben ik hen dankbaar voor. Mijn seizoenkaart voor Feyenoord is besteld en als het meezit, zit ik vanaf september weer iedere veertien dagen in de Kuip waar onze jongens dank zij goede sport- en mentalcoaches het beste uit zichzelf en het team halen. Waterpolocoach Robin van Galen ben ik voor altijd dankbaar voor de manier waarop hij met mijn zoon meeliep op zijn weg naar volwassenheid en bijdroeg aan de man en vader die hij nu is.

Maar (daar komt 'ie David...) er zitten ook spannende kanten aan doelgerichte coaching. Het nastreven van doelen leidt tot succes óf tot falen. Je bereikt je doel wél of niet, of beter gezegd: je coachee bereikt zijn of haar doel wel of niet. Doelgerichte coaching legt het welslagen van de coach in handen van de coachee. David slaagt wanneer anderen bereid zijn gelukkig te worden. Maar wat nu als ik mijn ongeluk omarm en daar vrede in kan vinden? Daarmee frustrer ik Davids doel en is hij minder geslaagd dan hij zelf zou willen. En eerlijk gezegd, wanneer ik mensen ontmoet die zich ten doel stellen mij gelukkiger te maken en die denken dat de wereld mooier wordt als ik beter begeleid word, dan krijg ik een beetje kriebels en komen er liedjes naar boven als [Laat me](#) van Ramses Shaffy en [Red me niet](#) van Maarten van Roozendaal. Het zou zomaar kunnen dat ik door die doelgerichte aanpak meer dan ik wil verander in een *grumpy old man* en dat de wereld met een bokkige chagrijn extra zit opgescheept.

Daarbij heeft doelgerichte coaching snel iets competitiefs. Ik vind het bijvoorbeeld prima als Kazachstan het gelukkigste land van de wereld wordt. Daar wonen 1 miljoen meer mensen dan

bij ons en dat levert dus een grotere bijdrage aan het mondiale geluksniveau dan wanneer we ons op Nederland richten. Ook is het boeiend om je te realiseren dat het mislukken van de ander bijdraagt aan ons succes. Als een eventuele herverkiezing van de gevaarlijke mafkees Trump nog meer Amerikanen in het ongeluk doet storten, stijgt Nederland op de ranglijst der gelukkigste landen. Een herverkiezing van Trump draagt bij aan dat wat David zich ten doel stelt.

Een bestemmingsgerichte coaching werkt niet met doelen. Die zit meer op het Mieke-Telkamp-niveau: waarheen leidt de weg...? Je bestemming is niet iets wat je zelf bepaalt, maar waartoe je wordt geroepen. In de film De Beentjes van Sint Hildegard stelt Herman Finkers bij een voorgenomen actie de vraag 'is het nuttig of heeft het zin?' Een doelgericht coach is nuttig bezig en wordt gelukkig als alle puzzelstukjes in elkaar vallen. Een bestemmingsgericht coach denkt dat wanneer hij en de anderen het in het hier en nu goed hebben, alle puzzelstukjes als vanzelf op hun plek vallen.

Als ik op de bestemmingsgerichte toer zit, werk ik overigens liever met Anderen dan met coachees: aan mij gelijkwaardige medemensen van wie ik evenveel kan leren als zij van mij. Vandaar die respectvolle hoofdletter.

Er zijn dagen dat ik liever ga vissen in het park dan dat ik coach in mijn werkruimte. Ga ik nuttig of zinvol aan slag? Of valt er iets te combineren?

Langs het Havenspoorpad in Rotterdam liggen in een straal van zo'n vijftig meter 6 bruggen met op ieder daarvan een in beton gegoten uitnodiging tot een bestemmingsgerichte reflectie, of zoals we op Zuid zeggen: die je uitnodigen effe naar je eige te kijken.

Volgende week ga met een Ander naar het park. Ik neem twee hengeltjes en stoeltjes mee en we zetten ons aan de oever van de vliet: 'Zie je die bruggen?', zal ik vragen, 'wandel naar de brug waarvan de tekst iets bij je oproept, ga erop staan, laat de tekst effe rustig in je lijf zakken en geef er woorden aan. Ik blijf lekker hier zitten: dom, lui, en dakloos, maar nieuwsgierig naar de antwoorden die deze omgeving jou en mij te bieden heeft. En als er geen antwoorden zijn: dan heb ik hier een tweede hengeltje'.

Jan Ruigrok is verbonden aan Rigardus (www.rigardus.nl)